

398

Besluit van 11 september 1989, houdende wijziging van het Besluit onderwijsbevoegdheden W.V.O. (Stb. 1985, 506) alsmede van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (Stb. 1985, 110)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen, mede namens Onze Minister van Landbouw en Visserij, van 13 april 1989, nr. 154561, directie Arbeidsvoorwaardenbeleid;

Gelet op de artikelen 33, 35a, 38 en 39 van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1967, 387);

De Onderwijsraad gehoord (advies van 15 juli 1988, nr. OR5/498T);

De Raad van State gehoord (advies van 27 juni 1989, nr. W05.89.0222);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen gedaan mede namens Onze Minister van Landbouw en Visserij van 25 augustus 1989, nr. 156483; directie Arbeidsvoorwaardenbeleid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit onderwijsbevoegdheden W.V.O. (Stb. 1985, 506)¹ wordt gewijzigd als volgt:

na artikel 3 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3a. Tijdelijke afwijking bevoegdheidseisen

De leraar die voor een vak of een combinatie van vakken de bevoegdheid bezit of wordt geacht te bezitten tot het geven van onderwijs in de eerste drie leerjaren van dagscholen voor hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, mag, indien voor hem bij de toedeling van formatie-eenheden op grond van artikel I-R411, eerste tot en met elfde lid, van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (Stb. 1985, 110) onvoldoende formatie-eenheden beschikbaar blijken te zijn gelet op zijn betrekkingsomvang, zonder de voorafgaande goedkeuring van de inspectie gedurende ten hoogste één schooljaar tevens onderwijs geven in het desbetreffende vak of de desbetreffende combinatie van vakken in de hogere leerjaren van dagscholen of afdelingen voor hoger algemeen

voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs waarvoor hij niet bevoegd is of geacht wordt bevoegd te zijn, mits:

a. het aantal lessen waarmee hij met toepassing van deze regeling wordt belast niet groter is dan 14/29 van de betrekkingssomvang waarin hij aan de desbetreffende school is benoemd, en

b. het totale aantal lessen dat met toepassing van deze regeling aan de school aan niet bevoegde leraren wordt opgedragen, in het betrokken schooljaar niet groter is dan 5% van het totale aantal lessen dat wordt gegeven in die hogere leerjaren.

ARTIKEL II

Het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (Stb. 1985, 110)² wordt gewijzigd als volgt:

artikel I-R411, twaalfde lid, komt te luiden:

12. Indien na toepassing van het tweede tot en met het elfde lid nog lessen in de eerstegraadssector niet aan leraren zijn opgedragen, worden deze lessen, met inachtneming van de geldende algemene bevoegdheidsvoorschriften en van de bij of krachtens artikel 35a van de Wet op het voortgezet onderwijs en artikel 110a van de Overgangswet W.V.O. gestelde mogelijkheden tot afwijking daarvan opgedragen aan tweede-graads leraren tot maximaal de taakomvang waarin zij zijn benoemd waarbij leraren die voor het desbetreffende vak of de desbetreffende combinatie van vakken voor de eerstegraadssector bevoegd zijn, voorrang hebben.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting zal worden geplaatst in het Staatsblad en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 11 september 1989

Beatrix

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
W. J. Deetman

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks

Uitgegeven de *vijfde* oktober 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

¹ Gewijzigd bij koninklijk besluit van 11 april 1988, Stb. 174.

² Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 29 juli 1989, Stb. 355.

NOTA VAN TOELICHTING

Bij wet van 4 juli 1985 (Stb. 1985, 408) is artikel 35a van de Wet op het voortgezet onderwijs (W.V.O.) vastgesteld. Het onderhavige besluit strekt tot uitvoering van dit artikel.

Artikel I

Artikel 35a van de W.V.O. maakt het mogelijk, dat leraren die in het bezit zijn van een bewijs van bekwaamheid van de tweede graad, tijdelijk en in bijzondere gevallen voor een bepaald aantal lessen tevens onderwijs geven in het desbetreffende vak in de leerjaren (van dezelfde school) waarvoor het bezit van een bewijs van bekwaamheid van de eerste graad is vereist.

Deze afwijkingsmogelijkheid is in de wet opgenomen om schoolorganisatorische redenen en, daarmee samenhangend, om redenen van inzetbaarheid van leraren met een bewijs van bekwaamheid van de tweede graad. Deze schoolorganisatorische omstandigheden doen zich voor bij scholen waarbinnen zowel «eerstegraadslessen» als «tweedegraadslessen» voorkomen, te weten dagscholen voor hoger algemeen voortgezet onderwijs en voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs. Overeenkomstig de bedoeling van de wettelijke regeling is de toepassing ervan beperkt tot de omschreven h.a.v.o./v.w.o.-situatie. Dit betekent ook, dat toepassing alleen mogelijk is ten aanzien van die leraren die de bevoegdheid (voor het betrokken vak) bezitten om onderwijs te geven aan de eerste drie leerjaren van dagscholen voor h.a.v.o. en v.w.o. De regeling laat echter wel de mogelijkheid open dat laatstgenoemde leraar aan een scholengemeenschap, waaraan ook bijvoorbeeld een m.a.v.o. is verbonden, enkele eerstegraads lessen op zich neemt teneinde op zijn beurt enkele van zijn tweedegraads lessen aan de m.a.v.o. «door te schuiven» naar een leraar die in het desbetreffende vak alleen een bevoegdheid voor scholen voor m.a.v.o. of l.b.o./m.b.o. bezit, in de situatie dat voor deze leraar anders minder lessen beschikbaar zouden zijn dan overeenkomen met zijn betrekkingssomvang. Voorts wordt erop gewezen dat uit artikel I-R410, vijfde lid, van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel volgt, dat aan een leraar met tweedegraads bevoegdheid in het betrokken vak niet meer dan 14/29 van zijn betrekkingssomvang lessen kunnen worden opgedragen in de «eerstegraadssector». Indien wordt voldaan aan de in artikel 3a van de regeling gestelde normen, is de goedkeuring van de inspecteur van het onderwijs niet vereist. Indien aan de school in de eerstegraadssector meer lessen worden opgedragen aan tweedegraads bevoegde leraren dan de in de regeling genoemde 5%, is goedkeuring van de inspecteur vereist voor alle aan tweedegraads bevoegde leraren opgedragen lessen in de eerstegraadssector. Voor het overige vindt er geen wijziging plaats in de desbetreffende bepalingen. Dit betekent bijvoorbeeld dat zonder meer goedkeuring van de inspectie nodig is indien, met toepassing van het derde of vierde lid van artikel 33 van de W.V.O., een leraar wordt belast met eerstegraads lessen in een vak waarvoor hij geen enkele bevoegdheid bezit, of waarvoor hij slechts een bevoegdheid bezit voor scholen voor middelbaar algemeen voortgezet onderwijs of lager en/of middelbaar beroepsonderwijs. Dit betekent ook, dat, indien een bevoegd gezag in een *vacature* voor eerstegraads lessen een leraar met een tweedegraads bevoegdheid wil benoemen, hiervoor de goedkeuring van de inspectie is vereist. Bij het amendement op artikel 35a van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de heren Franssen en Van Baars, (Kamerstukken II, 1984/1985, 18 525, nr. 20) zijn voor de toepassing van dit artikel enkele nadere voorwaarden gesteld in die zin dat het onderwijs in de desbetreffende lessen door de desbetreffende leraren slechts tijdelijk en in bijzondere gevallen kan worden gegeven.

Aan de voorwaarde van de tijdelijkheid is in de onderhavige regeling gestalte gegeven door de eis dat de toepassing ervan slechts gedurende maximaal één schooljaar mag plaatsvinden. Door in de regeling aan te geven dat deze uitsluitend mag worden toegepast indien het bevoegd gezag de taaktoewijzingsprocedure als omschreven in artikel I-R411 van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel heeft gevolgd, wordt bewerkstelligd dat slechts in bijzondere gevallen, namelijk indien het twaalfde lid van genoemd artikel aan de orde is, van de regeling gebruik wordt gemaakt; immers, uit de systematiek van toedeling van formatie-eenheden, zoals deze is neergelegd in de artikelen I-R410 en I-R411 van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel, blijkt dat de toepassing van het twaalfde lid van laatstgenoemd artikel pas aan de orde is in de uitzonderlijke situatie dat er, na een optimale toedeling van formatie-eenheden aan de leraren met inachtneming van hun wettelijke bevoegdheden, niettemin enkele lessen in de eerstegraadssector resterend terwijl er tegelijkertijd aan de school een leraar is verbonden die juist in het vak, waarin die resterende lessen moeten worden gegeven een bevoegdheid heeft voor ten minste de leerjaren 1, 2 en 3 van dagscholen voor v.w.o. en h.a.v.o. en voor wie, gelet op de omvang van zijn betrekking, onvoldoende tweedegraads formatie beschikbaar is. Ten slotte wordt erop gewezen dat artikel 35a van de W.V.O. een meldingsplicht aan de inspectie bevat, die marginale toetsing door de inspectie mogelijk maakt of de toepassing van deze regeling inderdaad geschiedt met inachtneming van de voorwaarden die in dit besluit zijn gesteld.

Artikel II

De wijziging van artikel I-R411, twaalfde lid, van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel houdt verband met de regels ter uitvoering van artikel 35a W.V.O. en artikel 110a O.W.V.O.

Nu deze regels, die betrekking hebben op de bevoegdheid om les te kunnen geven, in een aparte regeling zijn neergelegd, kan in artikel I-R411 worden volstaan met een verwijzing naar die regeling. Overigens hoort een regeling met betrekking tot bevoegdheden ook niet thuis in een rechtspositiebesluit.

Er zij nog op gewezen dat van de mogelijkheid, genoemd in artikel 35a W.V.O. dan wel artikel 110a O.W.V.O., eerst gebruik kan worden gemaakt nadat is gebleken dat voor de desbetreffende lessen geen tweedegraads leraar met een eerstegraads bevoegdheid beschikbaar is. Dit volgt uit de laatste zinsnede van het twaalfde lid van artikel I-R411.

Advies Onderwijsraad

De Onderwijsraad heeft bij brief van 15 juli 1988, nr. OR5/498T advies uitgebracht over het onderhavige besluit. De Raad adviseert de totstandkoming van de daarin neergelegde regeling op korte termijn te bevorderen.

De Raad wijst erop dat de beperking van de inzetbaarheid tot één schooljaar per docent tot gevolg heeft dat de desbetreffende docent, indien deze lessen verzorgt in het voorlaatste jaar van h.a.v.o. of v.w.o., zonder toestemming van de inspectie voor de desbetreffende leerlingen in het daarop volgende examenjaar geen lessen kan verzorgen. Omdat naar de mening van de Raad de oplossing van dit probleem niet aan de inspectie moet worden overgelaten verdient het volgens hem aanbeveling om dit punt bij de vaststelling van de definitieve regeling in de overwegingen te betrekken.

Naar aanleiding hiervan zij opgemerkt dat het aan het bevoegd gezag is om te bepalen of van de in dit besluit geboden mogelijkheid gebruik

wordt gemaakt en, indien dit het geval is, in welke klas de betrokken leraar wordt ingezet. Indien het bevoegd gezag wil voorkomen dat zich een situatie voordoet als waarop door de Onderwijsraad wordt bedoeld dan kan het besluiten om de onderhavige regeling niet toe te passen ten aanzien van een leraar belast met lessen in het jaar direct voorafgaand aan het eindexamenjaar.

Deregulering

Dit besluit is getoetst aan de aanwijzingen inzake terughoudendheid met regelgeving. Het besluit ontmoet uit het oogpunt van deregulering geen bezwaren.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
W. J. Deetman

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks